

Gotland Garbage

GOTLAND
GARBAGE

Översikt	
Land	Sverige
Typ av organisation	Privatägt mikroföretag
Antal anställda	1
Klassificering	Bra exempel
Investering	Små investeringsbehov
Aktivitetstyp	Produktdesign från avfallsmaterial
Nyckelord	Uppåtervinning / Återanvändning

Sammanfattning

www.gotlandgarbage.se

Gotland Garbage är en mikroskalig återvinningsverkstad som grundades 2019 av Linda Runarsdottir. Initiativet omvandlar lokalt plastavfall till handgjorda designföremål och funktionella föremål. Verkstaden ligger på Sveriges största ö mitt i Östersjön, där turismen är hög under sommarmånaderna. Verksamheten använder lokalt producerat plastavfall, inklusive PP, RE och HDPE, för att skapa unika produkter som smycken, knappar och heminredningsartiklar, många av dem perfekta som souvenirer och presenter. Verksamheten betonar hållbarhet, samhällsengagemang och främjande av principer för cirkulär ekonomi.

Gotland Garbage visar på gedigen effektivitet, hållbarhet och överförbarhet. Det har implementerats framgångsrikt, fått erkännande och inspirerat andra tillverkare. Som en lokal implementering av ekosystemet Precious Plastic kvalificerar det sig som en god praxis och exemplifierar hur modellen kan anpassas kreativt till en nordisk, hantverksorienterad kontext med starkt entreprenöriellt och pedagogiskt värde.

Gotland Garbage erbjuder en inspirerande modell för kreativa entreprenörer, hantverkare och samhällsbaserade skapare som vill kombinera hållbarhet med design. Linda bevisar att cirkularitet inte kräver storskalig infrastruktur, bara nyfikenhet, lokal kunskap och viljan att omforma vad avfall kan bli.

Bakgrund och ursprung

Som svar på den växande oron kring plastföroreningar grundade Linda Runarsdottir Gotland Garbage och strävar efter att minska lokalt plastavfall genom kreativ återanvändning. Gotland är en svensk ö med ett stort antal turister som besöker den under sommaren. Workshopen fungerar både som en produktionsplats och en utbildningsplattform som ökar medvetenheten om hållbarhet och potentialen hos avfallsmaterial.

Relevans för hantverkssektorn

Gotland Garbage exemplifierar integrationen av traditionellt hantverk med moderna hållbarhetsmetoder. Genom att omvandla plastavfall till unika, handgjorda föremål, ligger initiativet i linje med hantverkssektorns betoning på manuella färdigheter, kreativitet och användning av lokala material. Det erbjuder också en modell för hantverkare som vill integrera miljöansvar i sitt arbete.

Målgrupper

- Lokala hantverkare
- Designers
- Miljömedvetna konsumenter

Den samarbetar också med företag och institutioner som är intresserade av hållbara metoder.

Materialfokus - typ av avfallsmaterial

- Främst PP och PE, men även HDPE-plaster, som kommer från lokala avfallsströmmar inklusive hushållsartiklar, jordbruksplast och kasserade konsumentprodukter.
- Experimenterar även med sammanfogningar av andra material. Gamla bildelar (metall) och textilier.

Involverade intressenter

- **Precious Plastic Network:** Tillhandahåller öppen källkodsdesign och stöd för småskalig plaståtervinning.
- **Lokala företag:** Samarbeten med företag som Rave Review och POW Studio för produktutveckling.
- **Utbildningsinstitutioner:** Partnerskap med enheter som Luleå tekniska universitet för materialtestning.
- **Statligt stöd:** Finansiering och stöd från Region Gotland och Leader Gute.

Involverade yrkesverksamma och deras roller

- **Hantverkare och designers:** Skapar produkter av återvunnet material.
- **Forskare:** Delta i testning av plast- och textilfibrer.
- **Utbildare och utbildare:** Genomför workshops och föreläsningar om hållbarhet och återvinning.

Grundläggande byggstenar

Kunskap om avfallsmaterial

Gotland Garbage betonar vikten av att förstå egenskaperna hos olika plaster, särskilt HDPE och PP, och de tekniker som krävs för att bearbeta dem. Initiativet utforskar även metoder för att rengöra och bereda förorenad plast, vilket demonstrerats i deras projekt om återvinning av engångsmasker.

Gröna entreprenörskapsfärdigheter

Genom att skapa säljbara produkter från avfall främjar Gotland Garbage entreprenörskap och medvetenhet om marknadspotential. Initiativet beaktar även regulatoriska överväganden och säkerställer att produkterna uppfyller säkerhets- och kvalitetsstandarder.

Kreativitet och innovativa lösningar

Gotland Garbage omvandlar avfall till unika produkter som smycken och heminredning exemplifierar innovativ återanvändning. Samarbeten med modemärken och deltagande i evenemang som Paris Fashion Week belyser den estetiska integrationen av återvunna material.

Källa: Gotland Garbage gotlandgarbage.se

Implementation av modellen

Processen i praktiken

1. Identifiera och samla in lokalt plastavfall med stöd från samhället.
2. Sortera efter plasttyp och färg, rengör noggrant och testa smältning/formning.
3. Designa och prototypa små produkter.
4. Lyft fram materialets ursprung och förvandling genom historieberättande i lokala butiker, hos turismpartners och online.
5. Erbjud workshops eller utbildningsaktiviteter för att involvera andra och öka medvetenheten.
6. Kontinuerligt förfinas material, design och partnerskap.

Information och inspiration hämtas från nätverket Precious Plastic och samarbeten med designers och institutioner. Implementeringstiden varierar beroende på produktens komplexitet och projektets omfattning.

Det tog ungefär två års experimenterande för att få rätt upplägg för produktion och samarbeten för att vara ekonomiskt hållbara. Som ett exempel är lokalt producerade snusdosor, tillverkade av polypropen (PP), en återkommande materialström på grund av Sveriges inhemska tobakskonsumtion. Eftersom de svarta och vita snusdosorna beter sig olika under uppvärmning och formning krävdes praktiska tester och processjusteringar för att kunna arbeta med materialet.

Relaterade resurser som har utvecklats

Resurserna inkluderar designmallar, utbildningsmaterial för workshops och dokumentation av återvinningstekniker. Dessa resurser stöder både produktion och utbildning.

Slutprodukt

Slutprodukterna sträcker sig från modeaccessoarer till heminredningsartiklar, alla tillverkade av återvunnen plast. Varje föremål är unikt, vilket återspeglar den handgjorda karaktären i produktionsprocessen.

Källa: Gotland Garbage
gotlandgarbage.se

Finansieringskällor för modellen

- **Statliga bidrag:** Stöd från Region Gotland och Leader Gute.
- **Privata samarbeten:** Partnerskap med företag bidrar till projektfinansiering.
- **Försäljningsintäkter:** Intäkter från produktförsäljning stöder den löpande verksamheten och uppdrag av inspirerande talare.

Källa: Gotland Garbage gotlandgarbage.se

Innovation, nya metoder eller teknologier som används

Initiativet utmärker sig genom att integrera traditionellt hantverk med moderna återvinningstekniker. Användningen av lokala avfallsmaterial för att skapa högkvalitativa produkter visar på ett nytt synsätt på hållbarhet och design.

Hinder och utmaningar

Utmaningarna inkluderar att hitta avfallsmaterial av jämn kvalitet och att skala upp produktionen samtidigt som den hantverksmässiga kvaliteten bibehålls. Att hantera dessa utmaningar innebär kontinuerlig forskning och anpassning av tekniker.

Nätverken (Precious Plastics) har handledningar online. De har utnyttjat Instagram och Youtube för att (misslyckas och) lära sig. Praktisk mentorskap hade varit mycket värdefullt för att minska tiden det tar att misslyckas och experimentera med materialen.

Framtidsutsikter

Gotland Garbage och Linda strävar efter att fortsätta vara ett lysande exempel! Planerna omfattar att öka produktionskapaciteten med nya partnerskap och projekt, utöka utbildningsprogram/föreläsaruppdrag om hur man sätter upp småskalig produktion och inspirerar till nya produktidéer. Fortsatt samarbete med designers och institutioner är också i fokus. Förbereder sig för närvarande för att visas upp på Gotlands Museum. För att möta den ökade efterfrågan finns möjligheter till samarbete inom Precious Plastic och Plasticpreneur-communityn.

Främsta effekterna

- **Miljö:** Minskning av lokalt plastavfall genom återvinning.
- **Ekonomiskt:** Skapande av nya marknadsmöjligheter för återvunna produkter.
- **Socialt:** Stärka individers möjligheter genom kompetensutveckling och anställningsmöjligheter.

Kvaliteter och kriterier för att betrakta praktiken som effektiv, ändamålsenlig, hållbar och överförbar

Kvaliteter	
Effektivitet: Hur väl uppnår verksamheten sina mål?	Gotland Garbage når framgångsrikt målet att omvandla avfall till värdefulla produkter.
Effektivitet: Minimerar verksamheten resurser samtidigt som den maximerar resultaten?	Ja, den utnyttjar lokala resurser och minimerar avfall.
Hållbarhet: Bidrar verksamheten till miljöskydd, social jämlikhet och långsiktig lönsamhet?	Ja, den främjar miljöansvar och stöder lokala ekonomier.
Överförbarhet: Är metoderna överförbara i olika sammanhang?	Ja, modellen kan anpassas till andra regioner med tillgång till liknande avfallsmaterial och hantverkssamhällen.

Nödvändiga kompetenser för implementering

Relevanta kompetenser	
Kunskap	Bearbetning av acetat, cirkulär design, materialvetenskap, produktlivscykel. Att utöka partnerskap och internationella nätverk är fantastiskt.
Färdigheter	Insamling av material, bearbetning av avfall, design av nya produkter, ramdesign, varumärkesbyggande, digital marknadsföring, kommunikation av varumärkesvärden.
Attityder	Ser och tror på möjligheter, vara öppen för innovation, kunna konceptualisera, ha kritiskt tänkande och resonemang, miljöansvarig, samarbetsvillig och med ett internationellt perspektiv.

Utbildningsbehov

- Återvinningstekniker för olika plastmaterial
- Produktdesign
- Affärsfärdigheter

Lärdomar

- Var öppen för och sök mentorskap och utbildning i hur man återvinner olika plastmaterial. Det hade sparat mycket tid! (Med årtal av experimenterande är detta något som Gotland Garbage kan erbjuda.)

Referenser / länkar

- *Gotland Garbage Instagram (svenska):* [instagram.com/gotlandgarbage](https://www.instagram.com/gotlandgarbage)
- *Återförsäljare med information om praktiken (svenska):* powstudio.se/shop/p/rehoop-purplewave
- *Press (svenska):* helagotland.se 1 & 2 mynewsdesk.com/se/sundaysolutions/pre-ssreleases/gotlaendskt-plastskraep-smyckar-paris-fashion-week-3132720

Källa: Gotland Garbage gotlandgarbage.se